

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Biologia molekularna w sądownictwie		
Kod przedmiotu	WB-BI-53-15, WB-BI-53-15cw		
Wydział	Kierunek	Poziom studiów	II stopień
WBNS		Profil studiów	ogólnoakademicki
		Forma studiów	stacjonarne
		Moduł specjalnościowy	
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nauki biologiczne		
Obowiązuje od roku akademickiego	2024/2025		
Prowadzący przedmiot	prof. dr hab. Justyna Nowakowska		
Rok studiów	II Mgr	Semestr	III
Status przedmiotu (<i>obowiązkowy, do wyboru</i>)	obowiązkowy	Język wykładowy	polski
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (<i>symbole</i>)	Wykład: BI2_W01, BI2_W03, BI2_W05 Ćwiczenia: BI2_U01, BI2_U04, BI2_U05, BI2_U07, BI2_K06, BI2_K07		
Cele przedmiotu	<p>W trakcie wykładów omawiane są: analizy DNA w postępowaniu dowodowym w botanice sądowej, historia badań DNA w kryminalistyce, definicja materiału dowodowego, postępowanie dowodowe i podstawowe czynności kryminalistyczne na przykładzie spraw sądowych, metody zabezpieczania śladów biologicznych i izolacja DNA u roślin oraz metody zabezpieczania śladów biologicznych i izolacja DNA u zwierząt i ludzi. Ponadto student zapoznaje się z analizą pokrewieństwa i identyfikacją osobniczą organizmów, technikami identyfikacji genetycznej DNA jądrowego i DNA organellowego u roślin, zwierząt (w ramach entomologii sądowej) i człowieka. Rozpatrywane są badania genetyczne w celu ustalania ojcostwa ze szczególną analizą baz danych oraz podstawowe zasady sporządzania opinii sądowej.</p> <p>Ćwiczenia polegają na analizie konkretnych przypadków sądowych tzw. study case. Studenci sami przeprowadzają dochodzenie na podstawie zebranych dowodów molekularnych (DNA). Realizowana jest wizyta studyjna w Zakładzie Medycyny Sądowej na WUM i/lub w Laboratorium Kryminalistycznym Komendy Miasta Stołecznego Warszawy, podczas której studenci zapoznają się z praktycznymi czynnościami identyfikacji osobniczej na podstawie zabezpieczonych śladów np. mechanoskopijnych, daktyloskopijnych i molekularnych.</p>		
Rodzaj zajęć (<i>wybór z listy*</i>)	wykład kierunkowy ćwiczenia laboratoryjne		

Informacje szczegółowe			
Metody dydaktyczne (dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)	Wykład informacyjny oparty na prezentacji multimedialnej, ilustrujący problematykę współczesnej biologii molekularnej w sądownictwie na podstawie ciekawych doniesieniach naukowych i study cases. Laboratorium: wykonywanie ćwiczeń praktycznych, obliczanie pokrewieństwa genetycznego, przygotowanie raportu sądowego, wizyty studyjne		
Liczba godzin	15W/30L	Liczba ECTS	4
Wymagania wstępne	Gruntowna wiedza z biologii, ogólnej genetyki i biologii molekularnej.		
Opis przedmiotu (zakres tematyczny na końcu pliku)			
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. An Introduction to Forensic Genetics. W. Goodwin, A. Linacre, S. Hadi. John Wiley & Sons Ltd., Great Britain, 2007 2. Biologia molekularna w medycynie, pod redakcją J. Bala. PWN SA, Warszawa, 2013 3. Biologia molekularna. Krótkie wykłady. P.C. Turner, A.G. McLennan, A.D. Bates, M.R.H. White. PWN SA, Warszawa, 2012 4. Markery molekularne, historia naturalna i ewolucja. J.C. Avise. WUW, Warszawa, 2008 5. Zastosowanie analiz DNA drewna w postępowaniu karnym. J.A. Nowakowska, T. Pasternak. Wyd. CILP, 2014. 		
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Internetowe bazy danych INTERPOL, GeneWatch UK, CODIS 2. Literatura źródłowa, przekazywana podczas zajęć przez prowadzącego. 		
Kryteria oceny końcowej (składowe zaliczenia wraz z wagą)	Kolokwia i egzamin. Ocena końcowa wg punktacji: 94 - 100% - 5 88 - 93% - 4,5 80 - 87% - 4 70 - 79% - 3,5 60 - 69% - 3 mniej niż 59,9% - 2 Warunkiem podejścia do egzaminu jest pozytywne zaliczenie ćwiczeń i laboratorium. Student może mieć 1 nieobecność nieusprawiedliwioną, przy czym obecność podczas wizyt studyjnych jest obowiązkowa.		

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin/ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	45	55/
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	4	
	udział w konsultacjach	6	
praca własna	przygotowanie do egzaminu	30	65/
	przygotowanie do kolokwium	10	
	przygotowanie do ćwiczeń (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	25	
	....		
	Łącznie:	120	120/4

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Kategoria efektu (W, U, K)	Numer efektu	Opis przedmiotowych efektów uczenia się (wylącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne)	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy i in.)
BI2_W01	1	Absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu zaawansowane zjawiska i procesy biologiczne oraz kluczowe zagadnienia z zakresu zaawansowanej szczegółowej wiedzy z zakresu biologii molekularnej w sądownictwie	egzamin pisemny
BI2_W03	2	Absolwent zna i rozumie najważniejsze problemy z zakresu różnych działów biologii molekularnej w sądownictwie oraz zna wzajemne powiązania nauk biologicznych z innymi dyscyplinami przyrodniczymi oraz z naukami ścisłymi, np. genetyką i statystyką	egzamin pisemny
BI2_W05	3	Absolwent zna i rozumie fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji (prawne i etyczne) związane z naukami biologicznymi w sądownictwie, zna formy pozyskiwania funduszy na	egzamin pisemny

		badania molekularne do celów sądowych i zasady tworzenia ekspertyz sądowych	
BI2_U01	4	Absolwent potrafi stosować zaawansowane techniki i narzędzia badawcze biologii molekularnej w sądownictwie, techniki informatyczne i statystyczne do opisu zjawisk i analizy danych w dziedzinie ekspertyz sądowych	kolokwium pisemne
BI2_U04	5	Absolwent potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę, zbierać i interpretować dane empiryczne z różnych źródeł oraz na tej podstawie formułować odpowiednie wnioski w celach sądowych	kolokwium pisemne
BI2_U05	6	Absolwent potrafi przygotować wystąpienia ustne w zakresie prac badawczych z biologii molekularnej w sądownictwie z wykorzystaniem różnych środków komunikacji werbalnej	kolokwium pisemne
BI2_U07	7	Absolwent potrafi wykorzystywać literaturę z zakresu biologii molekularnej w sądownictwie w języku polskim i angielskim	kolokwium pisemne
BI2_K06	8	Absolwent jest gotów do prawidłowego identyfikowania i rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu początkującego eksperta biologii molekularnej w sądownictwie	kolokwium pisemne
BI2_K07	9	Absolwent jest gotów do wykazania odpowiedzialności za ocenę zagrożeń wynikających ze stosowanych technik badawczych identyfikacji molekularnej organizmów i tworzenia warunków bezpiecznej pracy w laboratorium sądowym o profilu molekularnym	kolokwium pisemne

Treści programowe

Forma zajęć (stacjonarna/ ~~online~~): Wykład	Liczba godzin
---	---------------

Historia badań DNA w kryminalistyce. Definicja materiału dowodowego	1
Postępowanie procesowe – czynności kryminalistyczne. Przykłady spraw.	
Metody zabezpieczania śladów biologicznych i izolacja DNA u roślin, zwierząt i ludzi	2
Identyfikacja osobnicza organizmów na podstawie DNA jądrowego i organellowego	3
Botanika sądowa i medycyna sądowa	3
Organizacja laboratorium sądowego	1
Postępowanie procesowe – sporządzanie opinii sądowej	2
Kolokwium zerowe	1
Egzamin	2
Łącznie godzin:	30
Forma zajęć (stacjonarna/ ~~online~~): Ćwiczenia laboratoryjne	Liczba godzin
Zasady BHP. Analizy DNA w postępowaniu dowodowym (film)	2
Izolacja DNA z materiału sądowego metodą directPCR	2
Analiza polimorfizmu wybranych markerów do identyfikacji sądowej. Sporządzenie opinii sądowej z uzyskanych wyników	4
Ustalanie pokrewieństwa osób – praca programem Familias 3	8
Zagadki sądowe na podstawie wybranych study cases	4
Entomologia sądowa – spotkanie z ekspertem	4
Medycyna sądowa – wizyta studyjna w ZMS WUM / Laboratorium Kryminalistycznym Stołecznej Policji	4
Kolokwium zaliczeniowe	2
Łącznie godzin:	30

* lista rodzajów zajęć

- ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- wykład kierunkowy
- wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)

(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)